

[Schmidt.]

forstaa Aarsagerne. Jeg rører vistnok ved noget af det allervigtigste, naar jeg siger, at Haandværkerne giver personlig Kredit og kan ikke give Realkredit. Alle de, som giver Realkredit, er jo privilegerede med deres Laan, de har jo faste Værdier for det; men den, som giver personlig Kredit, giver den i Tillid til de Mennesker, han leverer sine Varer til. I Grunden skulde det moralsk forstaaes som den allervigtigste Pligt at godtgøre denne personlige Kredit, som beror paa Tillid og ikke paa reale Værdier, men i Virkeligheden er det saaledes, at denne Kredit først falder bort, naar Tiderne er saaledes, at man ikke kan svare enhver sit.

Det vil jeg gerne bede den højtærede Handelsminister tage under Overvejelse. Vi har jo en personlig Kredit, der er privilegeret. Jeg tænker paa de Lønninger, som Tjenestefolk har at kræve af Husbonden. De er jo privilegerede foran Realkrediten. Jeg synes, man kunde tænke sig at give Haandværkerne den samme Fortrinsret. Ikke de handlende, men Haandværkerne i det mindste, fordi Haandværkerens Produkter for en stor Del bestaar i hans Arbejde, og dette Arbejde maa jo logisk regnes paa samme Maade som det Arbejde, Tjenestefolkene sætter ind i Bedriften — jeg tænker paa en Landbedrift.

Man kunde maaske ved Lovgivningen ordne det saaledes, at Haandværkerne var privilegerede med den Del af deres Fordring, som beror paa Arbejde, der er gjort i Bedriften. Det er en Tanke, som vilde staa i Linie med det, vi allerede har, og det kunde, efter hvad jeg kan se, hjælpe Haandværkerne en hel Del, saa de ikke kommer i de Forlegheder, de nu er kommet i.

Handelsministeren (Hauge): Jeg takker for den Tilslutning, Lovforslaget har faaet. De faldne Udtalelser giver mig Haab om, at jeg kan faa dette lille Lovforslag gennemført forholdsvis hurtigt. Der er gjort nogle enkelte Indvendinger, men ikke af afgørende Betydning, mod Lovforslaget, og jeg skal gøre nogle Bemærkninger til disse Indvendinger og til de fremsatte Ønsker om enkelte Ændringer.

Selvfølge kan man let enes om at ændre Lovens Gyldighedstid. Derimod er det noget vanskeligere for mig at gaa med til Kravet om at sætte Laanebeløbets Maksimum op fra 600 Kr. til 1 000 Kr. Summen 5 Mill. Kr. er nemlig begrænset, den kan paa Grund af de Forhold, vi har at kæmpe med i økonomisk Henseende, ikke forhøjes, og man maa derfor, hvis Laane-

beløbet skal sættes op, regne med, at en Del Personer bliver skudt ud, som ellers vilde komme i Betragtning.

Skulde jeg gaa med til at ændre Laanebeløbet, maatte det være saaledes, at man kun rent undtagelsesvis kunde gaa over de 600 Kr. De 600 Kr. er jo et Maksimumsbeløb, der kan være Tale om at udlaane et mindre Beløb; men med den Erfaring, man har fra tidligere Tider, kan man vist gaa ud fra, at Folk ønsker at laane saa stort et Beløb som muligt. Jeg skulde tage meget fejl, om ikke de allerfleste, der kommer med deres Laanebegæring, vil sige, at de har haardt Brug for de 600 Kr., og hvis man satte Laanebeløbet op til 1 000 Kr., vilde ogsaa en stor Del hævde, at de trængte til at faa de 1 000 Kr., og saa blev der jo meget færre, der kunde hjælpes. Jeg maa derfor tage Forbehold overfor det fremsatte Ønske om en Forhøjelse af Laanebeløbet.

Derimod er jeg villig til at forhandle om alle andre Enkeltheder i Lovforslaget og imødekomme de Indvendinger, der er gjort, saa vidt det overhovedet er gørligt. Jeg skal ikke søge at paavirke Tingets Medlemmer for at faa opretholdt Bestemmelsen om, at man i alle Tilfælde skal have de respektive Organisationers Tilslutning. I det hele taget maa man jo overfor et Lovforslag af den Art, hvor det kun drejer sig om forholdsvis smaa Beløb, være indstillet paa, at man gør det saa lidt besværligt for de vedkommende som muligt at faa deres Begæring indsendt, saa at de kan komme i Betragtning.

En af de Hovedindvendinger, der er blevet gjort, angaar Sikkerhedsstillelsen. I Loven af 1918 var der, som det ærede Medlem Hr. Pitzner gjorde opmærksom paa, ikke noget direkte Krav om Sikkerhedsstillelse, men her stilles der altsaa Krav om Sikkerhed for indtil Halvdelen af Beløbet. Jeg er ganske paa det rene med, at det er vanskeligt for mange Haandværkere, der ønsker Laan i Henhold til disse Bestemmelser her, at stille den nødvendige Kaution paa Benene, saa at man kan sige, at der virkelig er Sikkerhed for Staten, og jeg er ogsaa villig til at forhandle om dette Spørgsmaal. Nu maa man jo, synes jeg, paa Forhaand kunne sige sig selv, at de Bestemmelser, der er indført i § 3, tager Sigte paa at hjælpe de paa-gældende over den Vanskelighed, der er forbundet med at stille en virkelig Sikkerhed; men hvis man mener, der skal yderligere Lempelser til, kan man jo tales ved om det.

For øvrigt maa jeg sige, at jeg har den største Tiltro til, at de Folk, der her er Tale